

Felelős szerkesztő:

KURKÓ GYÁRFÁS

Főmunkatárs:

SZEMLÉR FERENC

Engedélyezte: Cenzura Militară
a Presei sub No. 1437.7.X.1944

NÉPI EGYSÉG

Munkás és paraszt a bársonyszékben

Nagy újdonságot jelent a napokban ki-nevezett új kormány. Újdonságot, ami nem volt látható eddig nemcsak Romániában, de sok más országban sem. Első eset, hogy a miniszteri bársonyszékbe munkások és földművesek ülhetek be. A földművelésügyi alminiszter, Zăroni Romulus, hunyadmegyei földműves, míg a közlekedésügyi miniszter, Gheorghiu-Dej, és a belügyek közigazgatási alminisztere, Teohari Georgescu, munkások.

Romániában, de más szomszédos országokban is, például Magyarországon, Görögországban és így tovább új módj ez. A nagyhatalmu bársonyszékek urai törvényszerűleg csak a felsőbb társadalmi osztályokból toborozták: ügyvédek, grófok, földesurak, magas államhivatalnokok és így tovább. Igaz, hogy amelyikük csak tehetett, különösen népgyűléseken, szívesen emlegette népi származását, mondván: az eke szarva mellett nőtem fel, voltam szegény dolgozó ember én is — és így tovább. Vagy ha saját magára nem, hát az apjára hivatkozott, aki az eke szarva vagy a gyalupad mellett kereste kenyerét. Ezek a „parasztfogó” kiszólások azonban csak a nép előtti színpadias jelentkezéskor voltak divatosak s azonnal, a „jobb társaság” körében és miniszteri cselekedeteiben a nép fia igyekezett elfeledtetni póri eredetét.

Az új népmisztereket azonban nem ilyen laza szálak fűzik a széles népréteghez. Sőt, nemcsak benne éltek a velük egyváltu dolgozók tömegében, hanem azoknak legkövetkezetesebb, legöntudatosabb szervezkedő élcsapatában vállaltak szerepet. Az Ekésfront, amelynek Zăroni Romulus egyik tagja, előbb Hunyadmegyében, most pedig országsszerte fogja egybe a földműveseket olyan demokratikus szervezetbe, ahol azok sajátmaguk vitatják meg dolgaikat és maguk töltik be a szervezet vezető tisztségeit. Megindulása óta, az Ekésfront vezető tanácsa, taglétszáma s egész szervezete a földművesek önkormányzatának eszméjén épült. Az Ekésfront alapszabályaiban kifejezésre jut a falu csömöre az évszázados szereptől, amelyet mint jámbor Fehéjlóti Jánosok nyája játszott a „nagy politikában”.

Az új kormány munkástagjai közül egyik példaként Gheorghiu-Dej, akinek miniszterségét a Nemzeti Demokratikus Arcvonal brassói gyűlésein is hangosan követelte a tömeg. Vasúti munkás, neve a Grivítai-i nagy sztrájkban lett ismert országsszerte s augusztus 23-ika más fasisztaellenes harcokkal együtt a börtönből szabadított ki.

A lendületes tömegmozgalom, amely a kemény kétkézi munka minisztereit a többi demokratikus vezetőkkel együtt a miniszteri székbe ültette, szemmel láthatólag rá akar cserélni a régi hagyományra, hogy a politika „az urak dolga”. Hangos tiltakozás ez a népek tudta és megkérdése nélkül üzött politikázás, a titkos diplomácia, egyes kicsiny „történelmi osztályok” és kiváltságos rétegek egyeduralma ellen a nemzet és a világ sorsának intézésében.

Az újabb világháború elképzelhetetlen szenvedéseket zúdított a világra. A nép úgy érzi, hogy ha ezennel a dolgozó többség a szó, akkor nem ismétlődhet meg oly felelőtlenül a parancsuralom, tömegmészárlás, népcsalás — egy új világháború, mely borzalmasabb lehet az eddigénél is.

Akadnak majd, akiknek idegen, furcsa, ijesztő ez az új divat. De ezek nem szív-

A Magyar Népi Szövetség hatalmas népgyűlést tartott Krizbán

Kurkó Gyárfás országos elnök ismertette a Madosz multiát és célkitűzéseit. — Sérelmek és panaszok

(Brassó.) A Romániai Magyar Népi Szövetség vasárnap délután a közeli Krizba községben nagyarányú népgyűlést tartott. A magyar Evangélikus egyház kulturális nagyerme zsúfolásig telt meg az érdeklődő magyar tömegekkel. A katonai szolgálatot teljesítő öntudatos magyar gazdák hozzátartozói, aggok és fia-

talok, nők és gyermekek jelentek meg, hogy meghallgassák a Magyar Népi Szövetség szónokait és az egyetlen romániai magyar demokratikus szervezet programját. A népgyűlésen a központ képviselőiben Kurkó Gyárfás, országos elnök, Szabó Zoltán dr. a közművelődési bizottság tagja és a megyei tagozat részéről

Bara Samu jelentek meg.

A népgyűlést Illyés Sándor, krizbai gazdálkodó nyitotta meg, aki meleg szavakkal üdvözölte a Népi Szövetség kiküldöttéit és a népgyűlés résztvevőit. A megnyitó beszéd után Szabó Zoltán dr. emelkedett szólásra.

Hol a magyar középosztály helye?

Beszédében Szabó Zoltán dr. mindenk előtt azt fejtette, hogy a borzalmas ember- és anyagszerveség után, amit az első világháború okozott, joggal hihettük, hogy az emberiség kedvét hosszú időre elvette az újabb háborútól. De alig telt el néhány fűtő esztendő és abban a Németországban, amely a II-ik birodalom keretén belül már-már ráeszmélt a népek közötti békés együttműködés szükségességére, újra felütötte fejét az a szellem, amely a faji felsőbbrendűség jegyében újra háborúra uszított. Ez a szellem mindenk előtt a német faj felsőbbrendűségét hirdette, mely egyedül hivatott a világ vezetésére. A betegesen kitenyésztett és felfokozott nacionalizmus nem ismert el

semmiféle egyenlőséget ember és ember között és a gyűlölködés magvait hintette el a népek és fajok között. Ez a szellem aztán nemcsak a német népet fertőzte meg, hanem követőkre talált rövidesen a többi országokban is.

Hogy ez a szellem mit eredményezett itt nálunk, az mindenki előtt ismeretes.

Ezt a szellemet sajnos éppen a középosztály tette leghamarább magáévá.

Dr. Szabó Zoltán ezután így folytatta:

— Miután én szintén a középosztályhoz tartozom, jogosultnak érzem magam, hogy kijelentsem: ennek a „történelmi” osztálynak legnagyobb része nem tudta megtalálni az utat ama dolgozó tömegek felé, amely az öngyilkos sovinizmus helyett a

népek közötti megértés és testvéri együttműködés szükségességét vallotta. Ez a középosztály, amely a fenntről jött irányítás alapelveihez híven járt el, nem tudta a nép bizalmát megnyerni, mert annak a fájdalmát és panaszait nem tudta, vagy nem akarta megérteni.

A szónok ezután rámutatott arra, hogy a magyar középosztály számára ma is még mindig nyitva áll a népi tömegekhez való közeledés útja, az egyetlen lehetséges út, amely a magyarság népi egységét biztosíthatja. Ez éppen úgy előfeltétele a romániai magyarság jövőbeli boldogulásának, mint annak a szükségessége, hogy testvéri együttérzésben dolgozzunk a velünk együttélő másajku népekkel.

Erőszakkal fojtották el a munkásság és parasztság szavát

Ezután Kurkó Gyárfás országos elnök beszélt:

— Magyar testvérek! — kezdte beszédét, majd így folytatta:

Hosszas szenvedések után lehetővé vált, hogy a mai napot a ti megerősítésetekre, harcunkba való bekapcsolásotokra és panaszaitoknak meghallgatására szentelhetjük.

— Mielőtt bekapcsolódnátok a romániai magyarság tántoríthatatlan harcok táborába, szükségesnek tartom, hogy a Madosz (jelenleg Magyar Népi Szövetség) multiát röviden ismertessem. Az annál is inkább fontosabb, mert bizonyára vannak soraitokban olyanok, akik szervezetünket nem ismerték, s ha ismerték is, olyan megfogalmazásban, melyben a néparuló magyar mágánások feltűntették.

— Ma, akárcsak a múlt világháború utáni szomorú években is, magyar demokráta elődeink, akiket a szegedi népi vilákosok még életben hagytak, — szent meggyőződésűek volt, hogy nemzetiségünknek egyetlen megmenthetetlen táborban van a helye. Viharálló szervezetre lett volna szükség. Ezt azonban csak úgy lehetett volna megalósítani, ha ez a szervezet a népképviselőt elve alapján épült volna föl. A magyar demokráciának nem egyéni pozíciókra volt szüksége. Erveken kívánsága az volt, hogy nemzetiségünk ér-

dekében: munkásságunk és parasztságunk szavát hallathassa. Mert végzetes és felelőtlen minden olyan törekvés, mely társadalmunk legszélesebb tömegeinek, a munkásságnak és parasztságnak a félrevezetésével vagy egyenesen mellőzésével történik. Az uraink ezt tették.

A Magyar Párt mágánás urai mindent elkövettek, hogy a nép szavát elfojtsák. Amikor láttuk népellenes politikai tevékenységüket, mindent elkövetünk, hogy a párt keretein belül, mint ellenzék jobb belátásra bírjuk őket. Ez azonban nem si-

került, mert a mindenkori népellenes kormányok a szigurancában és csendőreikben biztos szövetségeseikre találtak. Mikor gyűléseinket a kisebbségi sors terheit legjobban érző tömegek szónokai megszólaltak, egy szavukba került és az elkészített paraszt vagy munkás a börtönbe került. Aki nem futja a nekik tetsző nótát, az feltétlenül kommunista volt. Annak pedig a megsemmisítésére jó szövetségeseinknek bizonyultak a bojárak, akik örömmel siettek a magyar demokrácia 1918-as szabadságharcának a leveréséhez.

Magyar dolgozók és román ekések szervezetkezése

— Látna erőfeszítéseink hiábavalóságát, életre hívtuk a Magyar Dolgozók Szövetségét. Zászlóinkra írtuk, hogy mindenk előtt az itt élő demokratikus román tömegek támogatására van szükségünk, hogy a gyűléshérvári pontokban elismert, de be nem tartott ígéreinket kihasználhassuk. Így találtunk népünkhez hűtlen urai helyett igazi szövetségesekre a dévai ekések parasztaiban. Ez a szövetség azóta is fennáll és ma erősebb, mint valaha. A román nép egyszerű fiai: az ekések és az öntudatos munkásság megértették éppen úgy, mint a madoszták, hogy ők nem

ellenségei egymásnak, mint ahogy az urak sugalmazzák, hanem azok a mágánások, akik fejük fölött nagyszerűen megértik egymást. Látna azt a veszedelmes politikai áramlatot, melyet a világtörténelem legbűnösebb rablógylökösei indítottak el (Hitler és társai), újból megkísérelték, hogy a tengely felé igazodó önkényeskedőket a szövetségeseik felé kényszerítsék, de segélykiáltásaink süket fülekre találtak.

Hitler kétféle Erdély és tönkreteszi Erdély népeit

A Szovjetszövetség ellen felvonuló fasiszta törekvéseknek talajra is alkalmas közvéleményre volt szüksége és erre a gyilkos előkészítő munkára akadtak örömjongó fasiszták mindkét nemzet sorai-ban. Ahhoz, hogy Hitler mindkét népet és országaik kincseit háborús terveinek szolgálatába állíthassa, két Erdélyre volt

lelték meg kellőképp ennek a világháborúnak a tanulságait. Soha még ilyen jogfosztottan, lelökötöl szájál, akaruk ellenére nem hajtották a vágóhídra a világ népeit, mint a nagyszájú fasiszta diktátorok. Odáig vitték a népakarat megcsufolását, a felülről lefelé való uralmat, hogy egyetlen ember kezébe került az államhatalom, mint az emberi történelem legösibb, legfej-

lettebb korában. Istenembi faragtak egy-egy nagyravagyó, becsutelen kalandorból. A nép most fordítva akarja megpróbálni és a sokaság szavát akarja hallatni azok száján keresztül, akik sohasem szakadtak el dolgozó társaiktól.

Minden józanészű ember előtt világos, hogy így csak jobban járhat a világ, sőt bizonyára csak így járhat jól.

süksége és így Erdélyt gyalázatos módon kettévágta. Erdély népeit pedig mindkét részről földönfutóvá tette. Fiai színe-javát a Szovjetszövetség békés polgárainak le-mészárlására és egyben a vágóhídra haj-totta. Románia részére szerződésben biz-tositotta Észak-erdélyt, ugyanakkor Ma-gyarszágnak is szerződésben biztosította Délerdélyt.

Kinzások és szenvedések

Ebben az időben a ma ál-demokrátiái tapsoltak és kereszties hadjáratnak csu-folták rablógyilkos gaztetteiket, miközben Erdély vörző határán román és magyar demokratákat szuronyverdők között lök-dösték át, mint a mindkét államra veszé-lyes elemeket. Majd tiltott határátlépés-ért és kémkedés gyanújával vetették börtönbe és kínozták halálra népeink fiait. Akkor volt kivétel a nép és a fasiszták kö-zött! De nem volt kivétel román és magyar antifasiszta között. Egy billineset tettek a román és magyar közre úgyv Dél- mint Észak-Erdélyben és kísérgettek a börtö-nök! De nem volt kivétel román és magyar antifasiszta között. Egy billineset tettek a román és magyar közre úgyv Dél- mint Észak-Erdélyben és kísérgettek a börtö-nök! De nem volt kivétel román és magyar antifasiszta között.

És ma a kereszties vízfek nem szégyen-lik a Vörös Hadsereget és Sztalin mar-sallt életét. Az igazságnak győznie kel-lelt. A szövetségesek, élükön a Vörös Néphadsereggel halálos csapatot mértek a fasiszmusra és az igazi demokrácia belső ellenállása közepette született meg augusz-tus 23.-a. Ezzel a dátummal népeink áru-lóinak egyszer és mindenkorra befeleg-zett. Még megkísérítették ugyan a zsidósá-gon gyakorolt gaztetteiket ezuttal a ma-gyar nép ellen folytatni, de a román de-mokrácia segítségünkre sietett és védel-mébe vett bennünket.

Szárazaján és erdélyszerte megvolt az eredménye a mesterségesen szított fajgyü-löletnek. Ártatlan földműves testvéreink fejét csutakon vágatták le. Nem vagyunk elfoglaltak, de a felelősségrevonás alól nem menekülnek meg az Észak-erdélyben hősködő gásvittek. Akik a román, ma-gyar, szerb, cseh és zsidó lakosság egy-nyit gyilkoltatták le és kínozták halálra. Ezeknek a felelősségrevonását magunknak követeljük a szövetségesektől, bárhol is találjuk meg őket a föld kerekéig. És éppen így hisszük, hogy román testvéreink is le fognak számolni az ő testvéreik ellen elkövetett merényletek értelmi szerzőivel.

Szántatlanul állanak a földek

A most megbukott kormány fasisz-tabarát tagjai az erdélyi magyar falvak összes munkabíró férjait összeházták és jelentéktelen szízi-muszi munkatáborokba vagy ismeretlen helyre vitték és ezáltal súlyos bünt követtek el. Ez az eljárás me-rényletet jelent a fasiszmus ellen harcoló hadseregek ellen, mert a termést nem tud-ják betakarítani és fennáll az a veszély, hogy az egyik napról a másikra bekövetkező fagy következtében a földek szántatlanul maradnak. A kukorica és a krumpli még mindig a földben vannak. Az őszi vetések is elmaradtak.

A fasiszta fegyver alól elmenekült anti-fasiszta katonaszökevények augusztus 23.-ika után amnesztiát kaptak. Most, amikor ezek visszatérhetnének, hogy a gazdasági vérkeringést elősegítsék, a fasiszta-barát hatósági közegek a törvényt megszegve ezeket letartóztatják és kísérgetik s nem engedik, hogy munkához foghassanak.

Meg vagyunk győződve, hogy szövetsé-gesünk, a román demokrácia, mely a Nemzeti Demokratikus Arcvonalba tömör-ült, minden sérelmünket orvosolni fogja. Mi pedig, romániai magyarok, meggyő-ződhetünk arról, hogy elhagyatottságunk-ban kik voltak népünk védelmezői és kik a meggyalázói. És éppen ezért minden be-szűletés romániai magyarnak csalakoznia kell a Magyar Népi Szövetséghez, helye-selnie kell politikai állásfoglalását és egy emberként kell felsorakoznia a Nemzeti Demokratikus Arcvonal táborába.

Éljen a Nemzeti Demokratikus Arcvo-nal! — fejezte be hosszantartó éljenzés közepette Kurkó Gyárfás, a Magyar Né-pi Szövetség elnöke nagyvratu beszédét.

Erőszakosan behajtiák a jégkár miatt leirandó adót

A népgyűlés résztvevői kérték, hogy a Magyar Népi Szövetség járjon közbe az illetékes fórumoknál, hogy a termést mi-nél hamarabb betakaríthassák. Kérik, hogy a férfierőket azonnal bocsássák sza-badon, hogy mezőgazdasági teendőiket haladéktalanul elvégezhessék.

A népgyűlés résztvevői részéről több

egyéb panasz is elhangzott. Így többek között elmondották, hogy a múlt évben a jég a község határát elverte és a ter-més nagy része teljesen megsemmisült. A lakosság a fennálló törvények értelmében kérte az adó aránylagos csökkentését. Ezzel szemben a pénzügyi hatóságok nem hogy csökkentették volna az adóterhet,

hanem az egész évre kivetett adót, esedé-kessége előtt erőszakkal hajtották be.

Végül a népgyűlés résztvevői a követ-kező összetételű szervező bizottságot vá-lasztották meg: Illyés Sándor, Sándor Já-nos, Imre József, Benedek Árpád, Dezső István, Barcsa Márton és Dezső József.

Az iparcikkek nagyarányu ár-drágulása válságos helyzetbe juttatta a földművelő lakosságot

Az „Argus” című közgazdasági lapból vesszük a következőket:

Az árak kérdését nálunk sohasem vizs-gálták meg kellő komolysággal. Hiába van árkormánybizottság s abban szakemberek és hozzáértők, akiket a régi önkényura-lom ültetett oda. Ezért jutottunk oda, ahol ma vagyunk, az árak teljes aránytalansá-

vához, és az árak irányításának tökéletes hiányához.

Ez az aránytalanság legfeltűnőbb, ha összehasonlítjuk a mezőgazdasági ter-mékek árait az ipari termékek áraival. Az alábbiakban néhány összehasonlítható számadatot közlünk az áremelkedések be-mutatására.

	1930 március	1944	Emelkedés százalékban
1 liter tej	10 lej	60	500%
1 kg marhahús	32 „	140	337%
1 kg buza	5 „	26	420%
1 kg kukorica	3 „	20	566%
1 kg bab	18 „	32	77%
1 kg marhabőr	40 „	55	37%

Állítsuk szembe ezzel a táblázattal azoknak a lyeket egyetlen földművesgazda sem nél-az ipari termékeknek áremelkedését, me-külözhét.

	1938 március	1944	Emelkedés százalékban
1 pár bocskor	120 lej	2500	1983%
1 pár bakancs	400 „	15.000	3650%
1 rend ruha	2000 „	35.000	1650%
1 ing	120 „	5000	4060%
1 kalap	140 „	5000	4050%
1 szekér	3000 „	40.000	2090%
1 hám	1200 „	18.000	1400%
1 liter olaj	32 „	520	1525%
1 patkó	10 „	200	1900%

A két kimutatás összehasonlításából vi-lágosan kitűnik, hogy a földművelés a leg-mostohább bánásmódban részesül. A ter-ményárakat a legalacsonyabbra szabták le, hogy a földműves csak veszteséggel dol-gozott. Ezzel szemben a hódítók ipari

pótanyagait a valódi értéküknél tízszeres-nél magasabb áron fizeti meg. Bátran ki-mondhatjuk, hogy a földműves érdekeit elárulták, bár a földművesek hazánk la-kosságának háromnegyed részét teszik ki.

1938-ban a földműves ember 80 kg bú-záért könnyen vásárolhatott egy pár bakancsot, míg 1944 márciusában ugyan-azért a bakancsért 577 kg búzát kellett eladnia. 1938-ban egy ingért 40 tojást kellett eladnia, míg 1944 márciusában 312 tojás árért kaphatott egy inget.

Mindezek a tények azt bizonyítják, hogy a földművelést elértéktelenítették, miáltal a földművelő gazdáknak hatalmas károkat okoztak. Nem állhat fenn az az érvelés sem, hogy az ipari árak nagyobb arányu áremelkedését a külföldről behozott nyersanyagok tették szükségessé. Ezek a nyersanyagok nem okozhatták az általá-nos drágulást, legfeljebb egyes iparcik-keknél. Nagy általánossággal az ipari ár-drágítást ilyen arányban soha sem lett volna szabad megengedni, vagy ha már megengedték, gondoskodni kellett volna, arról is, hogy a földműves gazda munká-jának gyümölcse is megfelelő arányban értékesíthessék. Mert ha ez a helyzet to-lyeg tovább tart és az aránytalanság még fokozódik, földműves népünk teljes elszegényedésevel s a mezőgazdasági ter-melés súlyos helyzetével kell számolnunk.

Görögországban ítélkeznek a németbarát miniszterek és katonatisztek felett

(Athén.) Görögországban rövidesen megkezdődik a háborús bűnösök feletti ítélkezés. A néptörvényszék elé kerül két volt miniszterelnök, Salacoglu és Rellis tábornok, akik a német megszállás alatt

vállalták a miniszterelnöki tisztséget. Itél-keznek továbbá 8 volt miniszter, 8 igen magasrangú katonatiszt s más főhivatal-nokok felett.

Husz ember választotta meg a hosszufalusi községi birót

Vasárnap reggel hét órakor kidobták Hosszufaluban, hogy délelőtt tizenegy órakor községi bíróválasztás lesz. A „vá-lasztáson” mintegy husz ember jelent meg és megválasztották Popa Constantin volt csendőrmestert, aki egyébként már augusztus 23-ika előtt is a község birája volt.

Ez eddig rendben is volna. Azonban más lapra tartozik az a kérdés, hogy az összegyűlt husz férfi vajon tényleg Hos-zzufalu sokezer lakosságának a megbízásából választotta-e meg a birót.

Nem-e kellett volna a község lakossá-gát előzőleg megbeszélésre összehívni, hogy ezen birójelöltet állítsen egy késő-bi időpontban megtartandó bíróválasztás-ra?

Vagy a község lakosságát közömbösen hagyja, hogy ki legyen az érdekeik meg-bizható képviselője akkor, amikor éppen Hosszufaluból érkezik a legtöbb panasz;

hogy az emberek nem végezhetik el az őszi mezőgazdasági munkátaikat, amely nemcsak a gazdák, de egyben az állam el-szörendű fontosságú érdeke is? Hogy ju-hosgzdákat kötelezték, hogy juhaikat te-reljék haza, s míg azok a drága téli ta-karmányt fogyasztják, idegen juhokkal le-legeltetik gyökérig a határ herés és lu-cernás földjeit, minek folytán komolyan veszélyeztetik a jövő évi termést? Hogy a magyar gazdákat állandóan közmunkákra hívja a községi előjáróság, amely miatt a gazdasági munkáit nem végezheti el? Ha nem teljesít katonai szolgálatot, akkor közmunkán van, csak éppen otthon nin-csen?

A kormány illetékes szervei nap-nap után adják le a vészjeleket, hogy ne ma-radjon föld megműveletlenül, mert jövő-re éhínségnek leszünk kitéve, Hosszufa-luban pedig Popa Constantin biró ur kö-zségi előjárósága állandóan munkára hiv-

ja a község lakosságát, hogy a föld meg-műveletlenül maradjon.

A demokratikus törvények szerint a népnek jogában áll saját vezetését megválasztani. Ha Hosszufalu népe úgy érzi, hogy ez a választás szándékosan meghallgatásuk és beleegyezésük nélkül történt, úgy kérjük a választás megse-mmisítését és új választás kiírását. Ma már joga van hozzá. De ezen a választáson ne legyen megint csak husz ember jelen!

Albán hazafiak felszabadítják Tiranát

(London.) Albán hazafiak felszabadítot-ták Albánia fővárosát, Tiranát a német megszállás alól. A német helyőrség egyes városrészekben még elszánt ellenállást fejt ki, a város teljes megtisztítása azon-ban már csak rövid idő kérdése.

A zsidó vallásuk újra kitérhetnek

A hivatalos lapban rendelet törvény je-lent meg, amely hatályon kívül helyezi a zsidó vallásuknak más felekezetekre való áttérését megtiltó törvényes rendelkezé-seket.

A rendelet törvény indokolása kifejti, hogy az általános vallásgyakorlási tör-vény 44-ik szakasza lehetőséget nyújtott minden 18-ik életévét betöltött egyénnek, hogy vallását megváltoztassa. Ezt a tör-vényszakaszt az előző kormányzatok olyan értelemben módosították, hogy a zsidók nem részesülhettek a kedvezményben és nem térhettek át más vallásra. A most megjelent rendelet törvény tehát visszaál-lítja a teljes lelkiismereti és vallási sza-badság elvét.

1917—1944

A szabadságszerető népek a szocialista forradalom 27.-évfordulóját ünneplik

A októberi forradalom rövid története. - November 7-e egykor és ma

A mai november 7-ike világszerte egészen más körülmények között zajlik le, mint az 27 éve szokás volt. A Szovjetszövetség szerepe a világban, tekintélye, a róla alkotott nézetek gyökerestől változtak meg a legszélesebb és legbefolyásosabb körökben is. Ez a hallatlan változás a Szovjetszövetség szerepének tudható be, amely a hitlerista világuralmi tervek leverésében játszott.

Mint Churchill s a világ más vezető államfői is annyiszor kijelentették, csak a Szovjet-hadsereg volt képes megállítani a félelmetes német haderő rohamát az egész világ ellen s övé az oroszlanész hogy a hitlerizmus halálos sebet kapott.

A Szovjetszövetség, a háboruban hozott minden áldozata ellenére erőlködsiekben és anyagiakban a legnagyobb mértékben megerősödve kerül ki a vérfürdőből.

Mit hozott az októberi forradalom

Rövid visszapillantást vetünk csak a 27 év előtti forradalmra, amely örökre elsőpörte a „cár országát”, Európa beteg emberét, amely emberemlékezet óta az egész világ szemében a legkegyetlenebb zsarnokság és nyomor tanyája volt. Ebből a feneketlen elnyomásból azután olyan robbanó erejű változás született, amelynek az egész emberi történelemre kihatása volt és van. Ezért címezte egy Moszkvába kiküldött amerikai hírlapíró a forradalomról szóló könyvét így:

— Tíz nap, amely megrázta a világot.

A november 7-iki forradalmat különben világszerte októberi forradalomnak nevezik. Az elnevezésnek az orosz és az európai naptárszámítás közti különbségben rejlik a magyarázata.

Már 1905-ben, az elvesztett orosz-japán háború nyomán fellángolt a forradalom Oroszországban s Lenin már akkor szerepelt. Az önkényuralkodó II. Miklós cár kénytelen szabadságjogokat ígérni népének, miniszterelnöke, Sztolypin azonban szívós munkával elgáncsolja a tömegek nyomása alatt összehívott népképviselőket, a „duma” munkáját. Folytatódik az önkényuralom s a rabszolga-országot belekényszerítik az 1914-es világháborúba, amely az egész államszervezetben és hadseregben dúló rablógazdálkodás és az egész elnyomó rendszer folytán a végső kétségbeesésbe dönti az orosz népet.

Felrobban a túlfűtött kazán

Paleologue, a pétervári francia nagykövet a cárizmus utolsó napjairól szóló könyvében írja, hogy évszázadok óta számítottak a forradalomra Oroszországban. Végre azonban bekövetkezett s annál hatalmasabban.

A cár, az országszerte s a hadsereg soraiban is kitörő lázongások hatása alatt alatt lemond. Először fia javára, majd az események túlhaladnak az egész gyűlölt cári rendszeren. Kerenszky vezetésével magát demokratikusnak valló kormány alakul, mely azonban az önkényuralom hagyományait nem tudja levethetni. Mindezek között a tömegek követeléseit. Mindezek között nem osztja fel a nagybirtokokat a középkori elnyomásban tengődő földművesek között. A munkásság elére áll az eseményeknek s november hetedikén a munkás- és katonatanácsok a kommunista (bolsevik) párt vezetésével magához ragadja az államhatalmat. Lenin, a mozgalom nagy elméleti tudósa és gyakorlati szervezője az új állam feje. Első ténylegese: a föld azonnali kiosztása azok között, akik évszázadok óta megművelik. A

munkásokból, katonákból, parasztokból s a velük tartó forradalmár intellektuelekből tanácsok és új politikai vezetőrétegek alakulnak.

Az új állam programja: az osztályellenesség nélküli állam megteremtése, a nemzetek egyenlősége és békéje.

Az újfajta államszervezet ezután évekig tartó külső támadásokat és külföldről támogatott polgárháborúkat állt ki, az egész

November 7-ike, — az 1944 augusztus 23-ika előtti időkben

Nagy nap.

A hírhedt II. brigád urai már előre készítették az óvintézkedések tervét. Sűrűn osztogatnak parancsokat írásban és telefonon. Mozgásba jött a főváros állambiztonsági szerve és munkára serkentette a vidéki városok rendőri- és katonatestületeit. A legeldugottabb falvak csendőrei is megkapták a parancsot: kettőzött éberséggel vigyázzni! Már napokkal azelőtt megindult a hajsz a „baloldali elemek” után. Kirángatták otthonaikból, munkahelyükről a gyanúba vett munkás- és parasztvezéreket.

Zsufolásig teltek a fogdák „hazaáruló kommunistákkal”.

Mindenféle szigurancaügynökök szaglásztak, — mint vadra éhes kopók — nem-e maradt véletlenül valaki szabadlábban?

A novemberi szürkületben gyárba siető munkások már látták az erős szuronyos készütségeket az utcán. Szigorú arcú rendőrtisztek igazoltatták a külvárosok járókelőit. Mögöttük a rend és biztonság

nép hallatlan önfeláldozásával. A szovjeturalom megszilárdulásával gazdasági zárlat és a világpolitikában állandóan napirenden levő „szovjetellenes keresztshad-jarat” fenyegetése következett. A keresztshad-jaratot végül Hitler valóította meg s ennek rettenetes kudarca szemünk előtt játszódik le.

A Szovjetszövetség körüli légkört itt egy kis életkép-sorozatban festjük le.

jelképe: a szuronyok meredtek az égnek. A hivatalukba kocsizó nagyurak büszke meglepéssel legeltették tekintetüket a megnyugtató szuronyerdőn: ime, jó kezében van az állam sorsa!

1941 november 7-ike

Goebbels két kézzel verte a propaganda nagydobját: a dicsőséges német hadseregnek már semmi akadály sem áll útjában, a Führer verhetetlen seregei Moszkva kapuit döngetik. Hitler az örömtől rekedt hangon bömböli világgá, hogy a vörös hadsereg már nem létezik, néhány hét kérdése csak, hogy az imitt-amott bujkáló kóbor bandákat felszámolják, azután — tette hozzá fenyegető fölénnyel — majd Angliára kerül a sor.

Ebben a légkörben ünneplik Moszkvában az 1941-ik év november 7-ikét.

Reznek az ablakok a Moszkvát ostromló nehéz német ágyuk dübörgésétől, az ünnepi szónokok néha meg kellett sza-

kítsák beszédüket a mindegyre erősödő harcok miatt.

Aztán Sztalin emelkedik szólásra. Nyugodtan, megfontoltan és őszintén beszél: „A veszély nem múlt el — mondja — a veszély még egyre nő. De elmúlik. Az ellenség hazánk szívét, Moszkvát fenyegeti. De kiverjük őket és megsemmisítjük a fasiszta-hitlerizmust”. Józanul, higgadtan fejtegeti a helyzetet és bizalommal tekint a jövőbe. Gondosan felépített logikával bizonyította, hogy a hitlerizmus most már tuljutott hatalmi csúcspontján. Most csak a lejtő következhetik.

Sztalin ezen a november 7-iki ünnepségen kijelentette, hogy a német imperialista hadsereg sorsa meg van pecsételve. Azé a hadseregé és imperializmusa, amely abban a pillanatban Moszkvától mindössze harminc kilométerre dübörgött.

1944 november 7

A Szovjet-hadsereg diadalmasan száguld Berlin felé. Sztalin most is nyugodt, higgadt és bizakodó, mint olyan ember, aki igazsága biztos tudatában van. Nem veri kétkézzel a nagydobot, nem bömböli rekedtre magát. Ugyálszik, nincs szüksége rá.

A szovjetvezér nyugodt, észszerű, a dolgok mélyére nyúló, magyarázó hangja győzött a tomboló, betegesen és ijesztően üvöltöző hitleri ordítás felett.

S hol van az egykori rendőri készütség? Hol vannak az állam biztonságán aggodó urak?

Az állam biztonsága ezentúl nem a szuronyokra épül.

A világsajtó a szovjetforradalom jelentőségét méltatja

(București.) Az egész román sajtó nagy cikkeiben méltatja a november hetedik szovjetforradalom jelentőségét és kiemeli, a forradalom vezetőinek érdemeit.

A világsajtó és a rádióállomások ugyan-

meg a november hetedik évfordulójáról. A szövetséges államfők és újságírók számos nyilatkozatban méltatják a szovjetforradalom történelmi jelentőségét és a Szovjetszövetség rendkívüli szerepét a jelenlegi világháborúban.

A budapesti munkások torlaszokról tüzelnek a németekre

Szálassyék Németországba menekültek

(London.) A német „Transocean” hírügynökség is elismeri, hogy a szovjet páncélos erők benyomultak Budapest külső városnegyedeibe.

A szovjet-haditülsőtök szerint a Vörös hadsereg két harcikoszi oszlopa hatolt be Budapest területére. Az egyik a város délkeleti iparnegyedébe, a másik pedig Újpestre, az ország legnagyobb vasúti göcpontjára. Ezzel a hadmozdulattal nagy magyar és német csapategységeket kerítettek be és megsemmisítették meg.

A magyar főváros ipari negyedeiben

minden tevékenység szünetel. A munkásság elhagyta az üzemeket és torlaszokat emel, ahonnan tüzel a visszavonuló német katonaságra. Így várják a szovjet-hadsereg bevonulását.

Budapest eleste csak napok, de esetleg már csak órák kérdése. Egy szovjet katonai hírmagyarázó szerint Budapest képezi az utolsó számbajöhető akadályt, melynek eleste után szabadná válik az út a szovjetcsapatok előtt Csehszlovákia, Ausztria és Németország szíve felé.

Más helyről származó értesülések szerint a tegnapi nap folyamán történt vol-

na meg ünnepélyes keretek között a törvényhozás két háza, valamint a tábornokok eskütele Szálassy „nemzetvezetőre”. Az ünnepség elmaradt, mivel úgy Szálassy, mint a törvényhozók sietve elhagyták a magyar fővárost és Németországba menekültek.

A Reuter moszkvai tudósítója jelenti, hogy a budapesti pályaudvarok zsúfolva vannak német tisztekkel és magyar polgári személyekkel, akik valóságos közelharcot vívnak egy helyért a Bécs felé induló vonatokon. A nyugat felé vezető utakat a menekülő járművek valósággal eltorlaszolják.

(London.) Megnemerősített hírek szerint a szovjetcsapatok Budapestnél átkeltek a Dunán s elfoglaltak több, a főváros közelében fekvő helyiséget.

A Szent Erzsébet Duna-hidat a németek a levegőbe röpítették. A magyar főváros az ostrom és a németek makacs védekezése folytán borzalmas károkat szenved. A szovjet légi hadereje éjjel-nappal támadja a város központjában védekező német erőket.

Nincs kivétel az internálásnál

A kormány a tegnapi nappal megszüntette az összes német állampolgárokkal szembeni kivételezést. Sokan, német nagytőkésék, iparvállalatulajdonosok, stb. eddig betegség címén szanatóriumokban húzták meg magukat, hogy ne kerüljenek internálótáborba. A fővárosi rendőrfőnökség a rendelet vételétől számítva néhány órában belül összeszedte ezeket a „kivételeseket”, akiket rövidesen a Tg.-Jiu-i internálótáborba szállítanak. A kormány ugyanis szigorú megtorlást helyezett ki látása minden alantas közzeggel szemben, aki ebben az ügyben még engedelmeyeket tesz a jövőben.

Hitler aranymondásaiból

Egy 1933-ban tartott nemzetiszocialista nagygyűlésen Hitler többek közt ezeket mondta: „Adjanak nekem tíz évet és meglátják, mit csinálók Németországból.”

Akkor döngő „Heil Sieg”-el válaszoltak erre a kijelentésre. Mi most csak ennyit válaszolhatunk: megláttuk.

HIREK

Bucureștiben továbbra is részleges elsötétítés lesz

(București.) A fővárosi katonai parancsnokság közli, hogy a jelenlegi helyzet még nem engedi meg az elsötétítés teljes felfüggesztését, úgy, hogy a vonatkozó előírásokat továbbra is tiszteletben kell tartani. Tehát este 6 órától reggel 6 óráig tart az elsötétítés. Ezzel szemben jóváhagyták az utcák részben megvilágítását azzal arányban, amennyire a veszély esetén történő gyors eloltás biztosítva van. A villany kikapcsolása ugyanis műszaki szempontból nagy személyzetet igényel. Ezért egyelőre csak olyan helyeken éghetnek a lámpák, ahol ez a személyzet rendelkezésre áll. Ezen a feltétellel évről évről a hivatalkok, vállalatok, raktárak külső lámpái, a légvédelmi szervezet által adandó engedély alapján.

Ujabb szovjet és román hadisikerek

(București.) A Román Nagyvezérkar november hatodikai jelentése szerint a román- és szovjetcsapatok Magyarország északi részén számos ellenállási fészket megtisztítottak. A Duna-Tisza-közében a kemény ellenállással szemben folytatott az előnyomulást.

Olva sóinkhoz! Lapunk legközelebbi száma a közbeeső törvényes munkaszüneti napra való tekintettel csütörtökön délelőtt a rendes időben jelenik meg.

— A Szovjetunióból származó javak bejelentése Brassóban. A nagyvezérkar 105.329/1944 számú rendelete értelmében minden, a Szovjetunióból — beleértve Eszakkukovint és Beszarabiát is, — származó tárgyat, anyagot, felszerelést, gépet, stb. irásban kell bejelenteni a brassói hadkiegészítő parancsnokságnál. A bejelentést személyesen kell eszközölni és be kell mutatni minden okmányt, mely a bejelentést képező tárgy eredetét igazolja. A bejelentés határideje 1944. évi november hó 10-ikén jár le. Aki a bejelentést elmulasztja, megbüntetik.

— Áthelyezték a brassói fogolytábor. Mint illetékes helyről értesültünk, a brassói német-magyar elosztó fogolytábor a napokban az Okiráltságba helyezték át. Brassóban jelenleg nincs fogolytábor.

— Ma hivatali szünet van. (București.) A miniszterelnökség közleménye szerint ma kedden november hetedikén, a nagy orosz forradalom évfordulója alkalmából, az összes hivatalok szünetelnek.

*) Déva minden újságarudájában kapható a „Népi Egység” legfrissebb száma!

*) Vidéki bizományosainkat kérjük, hogy 8 számú újságunk eladása után azonnal írják meg nekünk levelezőlapon, összesen mennyi újságot adtak el az első nyolc számból. Ugyanakkor számítsák ki, mennyi jár nekünk az eladott újságokért (egy újságért nyolc lejt kell fizetni) és ezt az összeget postautalványon küldjék be nekünk a következő címre: Ziarul „Népi Egység” Brașov, strada Argintariilor 16.

Sztalin tábornagy:

A szovjetnép a nagyforradalom emlékét a hazafias háboru jegyében ünnepli meg

(Moszkva.) Sztalin tábornagy a november hetedikünnepségek alkalmával nagy beszédet tartott, amelyben többek között ezeket mondotta:

— A szovjet nép a nagy októberi forradalom emlékét ez évben a hazafias háboru jegyében ünnepli. Ez a negyedik évforduló, amely háboru közepette zajlik le. Ez az ünnepség sokban különbözik az előző évektől, mert közben gyökeres változás állott be. Az első két év a német támadás jegyében állott, míg a harmadik évben a szovjethaderő támadásba ment át és a németeket védekezésre kényszerítette. A negyedik év a döntő győzelmek korszakát hozta és a német hadsereg már saját földjén kénytelen védekezni. Szovjetföldről teljesen elűztük a betörőket.

Sztalin tábornagy ezután felsorolta a nagy szovjettámadás döntő győzelmét, amelyek között hetediknek a Kisenev—Lasi-i áttörést említette. Ennek következtében — ugymond — 22 német hadosztály került csapdába, nem is szólva a román hadosztályokról. Ennek a győzelemnek a következménye volt Románia, majd

Bulgária elszakadása Németországtól, ami után mindkét ország hadat üzent Németországnak.

— Az ellenség veszteségeit — folytatta Sztalin — felesleges felsorolnom, miután ezeket hadijelentéseink már közölték. Százhusz német és csatlós hadosztályt tettünk harcképtelenné az offenzíva során. Így Németország, amely ebben a háboruban nagyobb erőfeszítést mutatott, mint az előző világháborúban, az összeomlás küszöbén áll.

Sztalin hangsúlyozta ezután, hogy a Szovjetszövetség most nem egyedül harcol, hanem együtt a szövetségesekkel. A teheráni értekezleten kidolgozták a Németország elleni hadjárat tervét és azt meg is valósították, óriási harapófogóba szorítva a németeket. Ritka eset a történelemben, hogy egy nemzetközi értekezlet határozatait ily tökéletesen végre lehessen hajtani.

— A Szovjetszövetség történelmi szerepét játszotta ebben a háborúban: megmentette Európát a hitlerista veszélytől.

Sztalin rátért ezután azokra a szóbeszédre, hogy a szövetséges hatalmak között nézeteltérések állanak fenn a jövő békéjéről és biztonságáról illetőleg. Vannak nézeteltérések — mondotta — de kevés számban és csekély jelentőségűek, úgy hogy elintézhetőek. Voltak nézeteltérések a második frontot illetőleg, de ezek is egyetértésben elsimultak. Felmerültek nézeteltérések a Dumberton Oaks-i nemzetközi értekezleten is, de ezek a véleménykülönbségek kilenc-tized részben baráti szellemben elintéződtek.

A tábornagy hangsúlyozta, hogy nem elég a háborút megnyerni, hanem meg kell nyerni a békét is, ami azonban a szövetséges hatalmak együttes erőfeszítésével sikerülni fog.

A Szovjethaza földje — fejezte be beszédét — mindörökké mentesült az erőszakos támadástól. Most saját barlangjában kell megsemmisítenünk a fenevadat és megvannak az okaink arra a feltételezésre, hogy ez a közeljövőben meg is fog történni.

Minisztertanácsot tartottak az új kormány tagjai

(București.) A minisztertanács hétfőn tartotta meg első ülését. Constantin Sănătescu tábornok miniszterelnök üdvözlölte a teljes számban megjelent minisztereket és alminisztereket abból az alkalomból, hogy a diktatura összeomlása óta az első politikai összetételű kormány ül össze.

A minisztertanács kifejezte ama kívánságát, hogy a fegyverszüneti szerződést

és a szovjethadsereg ellátását illetőleg a legszívvelibb viszonyt fejlessze ki a szovjethaderővel. A minisztertanács megteszi a kellő intézkedéseket a Szovjetszövetségből elhurcolt javak visszaadását illetőleg.

A minisztertanács ezután jóváhagyta a minisztériumok átszervezésére vonatkozó törvénytervezetet, majd folyó ügyeket tárgyalta le.

Párizsba hívta a francia kormány Rooseveltet és Churchillt

(Párizs.) Franciaország washingtoni nagykövete jegyzéket nyújtott át az amerikai külügyminisztériumnak, amelyben a francia kormány hivatalosan meghívja Rooseveltet államelnököt és Cordell Hull külügyminisztert, hogy látogassák meg Páris.

A napokban hasonló meghívást juttatott el a francia kormány Churchill angol miniszterelnökhöz, akit Eden külügyminiszterrel együtt hívott meg a francia főváros meglátogatására.

A jelentés nem számol be arról, hogy a párisi találkozók rövidesen megtörténnek-e.

A szovjetcsapatok bekerítik Budapestet

(Moszkva.) A Szovjetszövetség fővárosába érkező haditudósítói jelentések szerint Budapestet majdnem teljesen bekerítették a szovjetcsapatok.

Megerősítik azt a korábbi hírt is, hogy a németek lefegyvereztek számos magyar

csapategységet, amelyek a németek ellen fordultak, illetve át akartak állni a Vörös Hadsereghez.

A haditudósítók általában úgy hiszik, hogy a magyar főváros esete a legközelebbi idő kérdése.

A németek levegőbe repítették az egyik járókelővel zsufolásig megtelt budapesti hidat

(Moszkva.) A Reuter angol sajtóiroda moszkvai tudósítója közli, hogy a szovjet légi erő szüntelen bombázás alatt tartja a Budapestről kiinduló közlekedési vonalakat. Malinovszky tábornagy erősíti a nyomást a magyar főváros ellen, amelyben a németek a jelek szerint utolsó páncélos tartalékaikat vetik küzdelembe.

Stockholmi vélemény szerint a budapesti csata már nem tarthat soká. A pánik egyre nő. A legnagyobb budapesti hid az idő előtt felrobbant német aknáknak miatt elpusztult. A hidon számos gépkocsi és villamos közlekedett a robbanás időpont-

jában, úgy hogy a robbanásnak sok halálos áldozata van.

A szovjetcsapatok folytatják a főváros bekerítésére irányuló hadmozdulataikat.

Pozsonyból is menekülnek a németek

(Pozsony.) A Csehszlovákiában előrenyomuló szovjetcsapatok elől a németek tömegesen menekülnek. A német tisztok és állampolgárok valósággal verekednek a helyekért a vonatokban és a gépkocsikon.

5000 repülőgép bombázta Németországot

(London.) Az utóbbi napokban páratlan erejű légi támadás zúza össze Németországot ipari célpontjait. Huszonnégy órán belül 5000 szövetséges gép jelent meg Németország felett.

Angol Lancaster-gépek kétszer egymásután bombázták Solingent, majd több mint 1200 amerikai nehéz bombázó 600 vadászgép támogatásával Frankfurt, Karlsruhe és Ludwigshafen ipari célpontjait és vasutállomásait támadta meg. Ezeket a vasuti gőcpontokon át fut a hadianyag a nyugati arcvonalra. Ludwigshafenben a vegyi üzemek több mint öt kilométer hosszúságban húzódnak s javarésztüket az irtózatoss bombázás romba döntötte.

Olasz támpontokról felszálló nehéz bombázók kétszer támadták Bécs körzetének iparberendezéseit, továbbá Linzet és München.

Stuttgart városa kétszer egymásután szenvedett óriási méretű támadást.

Az amerikai légi haderő jelenti, hogy szerdán több, mint 1500 nehéz bombázó 700 vadászgép kíséretében Hamburg műbenzinyárait és a Ruhr-vidék ellen folytatta a légi offenzívát.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés tíz szög 150 lej minden további szó 15 lej. Állásikeresőknek 50%, encedmény.

Vesz ek központban családi vagy üzleti házat. „Dunărea”, Brașov, Sft. Ioan 4. Telefon 13-36, 15-98. (34)

Szépen gépelő varróleányt keres azonnalra „Corsete”, Brașov, Piața Libertății 13. (15)

Keresek jó állapotban levő gyermekszékét. Cim a kiadóban. (33)

Gépirónő, mindhárom nyelven otthoni munkát vállal. Brașov-Brassó, str. Matei Basarab 30 (bolonyai volt Malom-utca). (16)

Újsághordással gyermekek, felnőttek, idősebbek, délután 2-3 órai munkával állandó mellékjövedelmet kaphatnak. Jelentkezni lehet kiadóhivatalunkban, Brașov, str. Reg. Mihai 14. (15)

Rikkancsokat (utcai újságarusokat) külvárosi részre keresünk. Állandó jövedelem. Jelentkezni lehet kiadóhivatalunkban, Brașov, str. Reg. Mihai 14. (14)

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brașov-Brassó, Str. Argintariilor 16 szám („Korona” szállodával szemben)

Kiadóhivatalunk új címe:

Brașov, Strada Argintariilor Nr. 16 („Korona” szállodával szemben)